

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manscripse nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iulu Le-
opold (VII Erzsébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și învo-
ială. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an: 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dâsul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 220.

Brașov, Sâmbătă 6 (19) Octomvrie.

1907.

NOU ABONAMENT

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1907

se deschide nou abonament pe cuartul ul-
tim al anului, la care invităm pe toți amicii
și sprijinatorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
coroane, pe șase luni 12 coroane, pe trei luni
6 coroane, pe o lună 2 coroane.

ADMINISTRAȚIUNEA.

In cele din urmă ..

In cele din urmă a văzut lumina
zilei și mult discutată și așteptată in-
voială economică [ungară-austriacă.
Adecă ce zicem? Așteptată, ba mult
dorită a fost invoiala de lumea, care
in primul rând se află sub presiunea
categoricului imperativ al intereselor
ei economice, comerciale și financiare.

Politicianii maghiari, indeosebi
independenștii dela putere, păreau însă
că doresc mai mult zădărnicierea de-
cât realizarea pactului. Cel puțin a-
ceastă impresiune își făceau declama-
țiunile neconținute prin coloanele zi-
arelor despre necesitatea ca Ungaria
să se separeze economiceste cu totul
de Austria.

Multe au vrut și au dorit inde-
pendenștii, dar, dacă voiau să rămână
credincioși programului lor, trebuia să
lupte mai departe cu tot devotamen-
tul și cu toată abnegația pentru va-
liditatea principiilor lor. Ei au preferit
însă mai bine să ajungă cu 20-30 de
ani mai curând la oala cu carne a căr-
muirii. Șeful lor, fiul lui Ludovic Kos-
suth, a devenit ministru și consilierul
secret al Majestății Sale, pe când nu
era nimica asigurat pentru îndeplinirea

programului independist, și se fă-
cuseră numai câteva promisiuni con-
diționate și bine clauzulate.

Acum simt și trebuie să simtă
sincerii independenști maghiari crudul
adevăr, după care nu merge nici de-
cum să faci pe plac și patrioșilor de
pe pustă și curții din Viena; nu mer-
pe să vrei să fi de-odată revoluțio-
nar și reacționar.

Când Francisc Kossuth a primit
să fie ministru, orice om cu preve-
dere a trebuit să știe ce va urma.
Astăzi nici unul dintre aceștia nu va
fi surprins văzând, că Kossuth, mi-
nistru de comerț, apără înaintea
partizanilor săi cu trup cu suflet pactul
și urcarea cuotei, care îi doare
mai mult, fiindcă e aptă a face să
pătrundă la înțelesul poporului, că
s'au aruncat nouă și mari sarcini in
spinarea lui.

Ceeace se petrece acum in dietă
și in sânul partidului independist, ne-
mulțămirea cu pactul, ce se dă pe
față, este mai mult prefăcătorie im-
pusă de temerea ce o au „tigrii“ din
stânga, cari și-au pierdut toți dinții
de dinainte și cărora la cad acum
și măselele, că vor fi luați la refec-
de alegătorii lor. Li-au fost făgăduit
marea cu sarea și acum să le spună,
că nu numai nu se poate realiza ni-
mic din idealurile lor, ci vor mai fi
încă constrânși să plătească o nouă
contribuție de multe milioane.

Acuma pentru moment vor s'a-
rate cel puțin, că ar mai vrea să fie
„tigrii“, sperând că cu timpul se vor
imbilanzi și că se vor liniști și cei de
acasă. Este o completă comedie ce
se joacă, și se joacă destul de bine.
Dovadă și știrea, ce o primim dela
correspondentul nostru, că Francisc
Kossuth a declarat in conferența clu-
bului independist, că-și va da di-
misia, dacă partizanii săi nu vor vota
pactul.

De acum se vor începe desbete-
rile și luptele in cameră și vor de-
veni poate și infocate dacă se va

adeveri, că Croații vor să combată
din răspuțeri pactul.

Semn, că Croații se pregătesc
pentru o campanie energică, este și
deklararea lor, despre care vorbim
mai jos, și prin carea ei au renunțat
de a primi să figureze in comisunile
diete.

Dacă Croații întind coarda poate
mai au și gândul rezervat de a face
astfel ca eventuala împăciuire a lor
cu guvernul, de care se vorbește, să
iasă cu atât mai mult in favorul lor.

Despre atitudinea ce-o vor lua o
deputații naționaliști nu avem încă
știri pozitive. Nu știm dacă vor face
ca Croații ori că vor primi alegerea
in diferitele comisuni dietale cu care
au fost onorați de astădată mai mulți
din ei.

S'a scris că deputatul Dr. Vlad
in darea de samă, ce a făcut o ale-
gătorilor săi din Orăștie, a accentuat,
că acum naționaliștii sunt recunoscuți
de majoritatea din cameră ca partid,
fiindcă aceasta a ales și dintre ei
mai in toate comisunile.

Marea chestiune este însă dacă
acea alegere s'a făcut la propunerea
partidului naționalist și dacă condu-
cerea majorității s'a adresat acestui
partid, ca partid, invitându-l a și no-
mina candidații?

Reparație declarațiilor primului mi-
nistru. Impresia funebră ce a făcut vor-
birea lui Wekerle, dând ansă la tendințe
centrifugale, organele inspirate de guvern
încearcă a o explica prin faptul că expu-
nerile premierului nu au fost înțelese cum
trebuiau. In noua transacție nici pe departe
nu se pot găsi atâtea desavantaje, cum se
pare la întâiul moment, iar recompensele
sunt in echilibru. Miniștrii și secretarii,
cari au luat parte la desbateri, vor da es-
plicații detaliate, in conferențele de partid,
pentru a risipi aceste nedumeriri. Guvernul
care este in credință că transacția este fa-
vorabilă pentru țară, — este hotărât a
provoca chiar votul de încredere al Came-
rei — la ocazie bine venită. Va cere să se
pună proiectul la ordinea zilei numai de
cât, și speră înarticularea lui încă in a-
cest an.

nici nu bănuiesc existența noastră. Dacă
noi am putea deveni odată, in depărtatul
viitor, — locuitorii acestei lumi, cu greu
am putea recunoaște patria noastră stră-
moască de odinioară. Ar trebui să ne
sculăm ou ceva înaltele de răsăritul soa-
relui, — și să nu uităm, că pe Jupiter
între răsăritul și apusul soarelui e un răs-
timp de 5 oare — și cu 5-6 minute în-
ainte să căutăm spre răsărit o mică stea
albă, strălucitoare. Ou ochi mai buni poate
am observa-o. Numai și numai in cazul
acesta am ști, că există pământul. După
o jumătate an am putea căuta din nou
această mică stea albă și strălucitoare,
dar de astădată la apus, cu câteva miute
după apusul soarelui. Aceasta-i poziția lo-
cuiitorilor de pe Jupiter—față de noi. Însă,
că aici ar trăi o întreagă omenime, nici
nu le trece prin minte. Asemenea nu bă-
nuiesc, că au planete secundari, pe um au
pe Saturn, Neptun, Uranus, etc.

Depărtarea lui Jupiter dela soare so-
cotită cu punctuositate este 192 milioane
500.000 miluri¹⁾; rotațiunea in jurul soa-
relui o descrie in 11 ani și 10 luni pă-
mântești; ziua in loc de 24 oare, durează
numai 9 oare 55 minute; e de 1234 ori

1) E de însemnat, că Flammarion împarte
milul in 4 km. Noi socotim milul cu 7.77 km.
Aceasta pentru înconjurarea unei eventuale ră-
tăcirii matematice. — Trad. —

Croații și comisile. Conferința de Joi
a Croaților a luat hotărârea, ca toți depu-
tații croați să refuze intrarea in comisii,
motivând hotărârea cu acea călcare a uzu-
lui parlamentar, ce a săvârșit majoritatea,
când a șters de pe listă candidatul parti-
dului croat in comisia financiară, in vreme
ce croații au votat fără excepție pe mem-
brii propuși de celelalte partide.

Aflăm, că partidul croat a ținut confe-
rință împreună cu cinci delegați ai clubu-
lui slavilor meridionali, in chestia transac-
ției economice. Înțelegere definitivă nu s'a
luat.

Pactul austro-ungar.

Guvernul austriac a supus in gedința
de Miercuri a Camerei proiectele privitoare
la compromisul austro-ungar.

Proiectele sunt relative la regulamen-
tarea raporturilor reciproce de comerț și
comunicațiuni, și la soluțiunea mai multor
chestiuni financiare, precum: chestiunea
privitoare la împrumutul statului ungar,
chestiunea cuotei in cheltuelle comune
și mai multe chestiuni privitoare la dru-
murile de fier.

Cu chipul acesta se speră că se va
isbuti a se da raporturilor economice ale
Austriei și Ungariei o bază legală și pre-
cisă fixată.

Compromisul privitor la reglementa-
rea raporturilor reciproce de comerț și co-
municațiuni, este bazat pe autonomia po-
liticele economice pe viitor la comerțul in-
terior și pe comunitatea economică in ceea
ce privește comerțul exterior.

Unitatea vamală.

Menținerea unității de fruntarie va-
mală este garantată.

Modificarea tarifului vamal existent
nu se va putea face decât cu consimță-
mântul mutual. De asemenea modificarea
aplicării și interpretării acestui tarif și
chestiunile privitoare la politica comer-
cială externă, sunt făcute ca și până acum.
Aceasta privește mai cu seamă negocierile
pentru încheierea sau denunțarea conven-
țiunii de comerț, ce leagă Austria și Un-
garia prin aceleași obligațiuni.

S'a hotărât, in ceea ce privește noile
tratate de comerț, cari au intrat in vi-
goare la 1 Martie 1906, că denunțarea e-
ventuală, fixată la 31 Decemvrie 1915, nu
se va face din partea unui singur stat, de
Austria sau de Ungaria singură. Tot ast-
fel s'a convenit ca denunțarea tratatelor

mai mare decât pământul; desimea însă
o are de 4 ori mai mică, in sfârșit e în-
conjurată de 4 luni, cari rotează cu mare
iuțală in juru-i.

Un scriitor englez, Wils James, a
lăudat pe fermecătorul Jupiter așa de mi-
nunat, încât îl ținem demn de a-l face cu-
noscut cetitorilor nostri. In mărețe cu-
vinte descrie frumșea acestei planete, cum
a descoperit Galilei cele 4 Luni ale ei și
ce bazate speranțe avem referitor la acea
presupunere, că e locuită de oameni in-
teligenți, întocmai ca planeta noastră.

Priviți spre înălțimile Cerului acea
planetă de o strălucire argintie: e planeta
Jupiter. Nici o miie de Pământuri așe-
zate unul lângă altul n'ar întrece acest
glob colosal, care e in același sistem și in
aceeași legătură rotează in jurul Soarelui
nostru. Deși e colosală depărtarea, care-l
desparte de noi; deși e cu mult mai de-
parte, decât ca privirea muritorilor curioși
să-i poată deosebi pădurile și locurile, se-
surile luminate; ca urechea omenească să-i
poată auzi larma vieții minunate; deși in
lumina-i blândă e mai presus urei și in-
birei modernizate pe planeta noastră; —
deși masa ei bogată și colosală devine un
punct strălucitor deasupra capului nostru
din cauza prea marelui depărtări; totuși fra-
tele ei, Pământul, nu e îndreptățit a o
ține drept lume moartă sau fără viață.

»Ce privește minunată s'a desvâlit

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Din lumea planetelor.

Jupiter.

Camille Flammarion.

Jupiter e cea mai mare între toate
planetele sistemului solar; e numai de 1000
ori mai mic decât soarele și de 1234 mai
mare decât pământul. Aceasta-i cauza, că
deși descrie cercul de rotațiune in jurul
soarelui in o depărtare de aproape 200
milioane miluri și primește o lumină cu
mult mai slabă decât pământul, totuși
strălucesc luminos pe cer, ba câte odată a-
proape întrece in strălucire pe Venus. Ju-
piter e una dintre frumusețele cerului.
Deoarece totdeauna e in ecliptică (in cercul
nostru de rotațiune) și față de Venus, in
caz că se poate zări, este totdeauna la a-
pus, Jupiter se poate ușor deosebi și cu-
noaște. Dacă vom zări in orice anotimp
fie apărând la răsărit o stea strălucitoare
și va înainta deasupra capului nostru prin
constelație, putem fi siguri, că aceea-i Ju-
piter.

După cât putem observa de aici, a-
ceastă planetă e o lume mare fermecă-
toare, pe a cărei suprafață străluce in
totdeauna măreția primăverii. Dacă e în-
frumusețată de flori, de ceea ce nu ne

îndoim, — fără a ști însă din ce constau
acestea — florile ei nu-s așa curând trecă-
toare, ca ale noastre, ci de o durată ne-
sfârșit de lungă. Atâta știm, că anii a-
cestei planete sunt cât 12 ani de ai noștri,
dară nu știm când să încep și nu le cu-
noaștem nici sfârșitul. Aici nu e vară nici
iarnă, ci numai primăvară.

Pentru a merge mai departe in cu-
noașterea acestei fermecătoare planete,
vom spune, că suprafața ei este de 126
mai mare decât a pământului. E de în-
semnat însă, că e vorba de suprafață și
nu de masă. Oare nu-i frumoasă o lume
așa mare, care constă din 125 de «pămân-
turi» așezate unul lângă altul și pe care
omenimea poate petrece in cea mai de-
plină comoditate? N'avem nici o cauză de
a ne îndoii, că această mare creațiune for-
mează locuința unei familii numeroase o-
menești, deamă de stima noastră. Așa
trebuie cel puțin să judecăm despre Jupiter
pe baza măsurărilor și observărilor de până
acum. Nu mai mică și mai fără interes
este asemănarea acestei planete cu pămân-
tul și in alte privințe.

Observarea și studiarea fundamentală
a acestei fermecătoare lumi ne-a condus
cu drept la acea convingere, că locuitorii
ei sunt într-o poziție foarte favorabilă,
dar de aici nu urmează, că și ei au aceeași
părere despre noi. Din contră cauze foarte
bazate ne dau dreptul de a spune, că ei

de comerț, cari n'au termen precis de expirare, să nu poată fi cerută în tot timpul cât va dura compromisul numai de o singură putere.

Tarifele drumului de fier.

Convențiunile actualmente în vigoare privitoare la tarifele pe drumul de fier au suferit schimbări radicale. N'au fost reînnoite de cât prescripțiunile privitoare la suprimarea favorurilor particulare și secrete și la tratamentul paritar al proveniențelor reciproce, în sensul articolului 15 al tratatului de comerț cu Germania. Concesiunile prevăzute prin acel articol în favoarea Germaniei vor fi acordate și Ungariei. Toate celelalte dispozițiuni, precum cea relativă la obligațiunea drumurilor de fier ale statului austriac de a pune la dispozițiunea Ungariei pentru transitul ei spre vest toate concesiunile tarifare existente pentru transitul din țările din Orient, au fost anulate.

Modificarea normelor regulate tarifar nu a avut loc decât pentru anumite articole și numai pentru drumurile de fier situate în regiunea Dunărei; dar chiar și aceste modificări rămân în limite foarte restrânse, dat fiind-că drept bază pentru aceste tarife s'au luat tarifele normale ale Societății de navigațiune dunăreană așa precum existau la 1 Iulie 1907.

Evident că în conformitate cu noua stare de lucruri, o anumită latitudine a fost acordată drumurilor de fier ungare pentru a spori tarifele de transit din Austria spre Balcani.

Noua convențiune între cele două administrațiuni a drumurilor de fier comportă de asemenea și obligațiunea reciprocă, convenită în 1903, pentru fixarea tarifelor directe ale comerțului exterior.

Este vorba aci nu de reducerea tarifelor, dar exclusiv de posibilitatea unei expedițiuni directe.

Comerțul zaharului.

În ceea ce privește comerțul zaharului, convențiunea prevede că cu începere dela 1 Ianuarie 1908 și pe toată durata convențiunii din Bruxelles se va percepe o taxă pentru zaharul transportat transit, nu cum se percepea înainte conform proiectului de lege din 1900 în general, dar numai întru cât acel comerț va depăși o anumită cantitate dinaintea hotărâții, și aproape echivalentă cu cantitatea ultimilor ani, taxa de 35 coroane pe 100 de kilograme pentru zaharul de consumațiune și de 32 coroane pentru 100 kilograme zahar brut. Cantitățile cari nu vor fi supuse la aceste taxe, vor fi în ceea ce privește comerțul Ungariei de 225.000 chintale metrice.

Convenția veterinară.

Noua convenție veterinară este caracterizată prin faptul că și de astădată dispozițiunile de natură preventivă au primit o mare estindere importantă pentru interesele Austriei în ceea ce privește importul vitelor de măcelărie și materiile animale aduse din străinătate. Tratamentul va fi același în Austria ca și în Ungaria.

Chestiunile litigioase între cele două state, cu privire la compromisul economic și financiar vor fi tranșate de un tribunal de arbitragiu.

ochilor lui Galilei, când a observat și a cunoscut mărimea acestei lumi, când a zărit înaintea sa cele patru Luni, ce se învârt credincios în jurul ei, și-i luminează blând nopțile fermecătoare! Nu putem crede, că această planetă interesantă să fie nelocuită! Să nu aibă omenime inteligentă, care să se desmerde în primăvara-i minunată, în florile pline de farmec și în fructele-i coapte! Ce om nu e în stare să recunoască pe Acela, care a construit toate astea cu scop înțeles; și cunoscând aceasta, să nu se plece Lui și să se închine Creatorului nemuritor, care veghează asupra rotațiunii lunilor nenumărate din univers!

Așa-e, într'adevăr, Jupiter e un Pământ ceresc, ca și Pământul nostru; un Pământ strălucitor, față de care al nostru e o mică Lună. Dacă ne-ar sta în putință să contemplăm de aproape această planetă colosală, dacă am cunoaște-o și ne-am deprinde cu natura ei; dacă am putea trăi câteva momente între locuitorii ei blânzi, dacă i-am putea prețui însemnătatea, în-torcându-ne pe Pământ, l'am ține de un mic globuleț fără nici o însemnătate! Am fi în aceeași poziție, în care se află țărani, când după câteva săptămâni petrecute în pompa strălucitoare a unei Capitali, se întorc la casele sărăcăcioase ale satului lor simplu, ascuns la poalele unor munți și depărtat de sgomotul lumii.

Ioan Lupan.

Nu vor putea fi judecate de acest tribunal chestiunile privitoare la încheierea și denunțarea tratatelor de comerț și străinătatea și toate chestiunile privitoare la traficul vitelor și poliția veterinară.

Renta ungară.

În ce privește blocul rentei ungare, s'a încheiat un aranjament, anume că în nici un caz nu va avea loc rambursarea capitalului de către Ungaria în curs de zece ani după conversiunea blocului ungar. Procentul este de 4.324. În caz de rambursare ulterioară, acest procent trebuie să se scoabere anual până la 4,2 după un period de alți 12 ani. Punctul principal constă în aceea, că Ungaria se obligă ca într'un interval înainte de sfârșirea periodului acesta de 22 ani după conversiunea blocului ungar, să ramburseze partea sa de contribuțiune pe capital, pe când până acum Ungaria avea numai dreptul la această rambursare.

Cuota.

Chestiunile de bancă și de cota parte la cheltuelile comune nu formează încă obiectul proiectelor guvernamentale, însă s'a încheiat deja un aranjament în aceasta privință. Guvernele au convenit să intre în negocieri cu Banca Austro-Ungară în caz, când aceasta ar cere prelungirea privilegiului, care se sfârșește la finea anului 1910.

În caz când privilegiul s'ar sfârși la acest termen, guvernele au convenit ca contribuțiunile la cheltuelile comune și celelalte contribuțiuni trebuie să fie numărate și socotite pe baza coroanei de aur.

Chestiunea plăților comptant, care a fost reluată, va fi amânată până la soluțiunea normală a târgului financiar.

În ce privește cuota, guvernele vor căuta ca comisiunile ce se vor alege în acest scop să aranjeze această chestiune.

În caz când aceasta nu va fi cu putință în curs de 4 săptămâni cu începere dela 16 Octombrie, guvernele vor supune parlamentelor proiecte, prin cari se va ridica cvota-parte ungară cu 2 la sută, astfel ca cvotele părți vor fi 63,6 și 36,4.

Cum a fost primit proiectul tranșacției în cameră și de partide.

Din mari declarații solemne și mici frânturi de conversații, scăpate în focul discuțiilor, pe oră ce trece putem avea convingerea mai sigură, că de strămtorat a fost guvernul maghiar în tratative, și ce nepunctincios a fost față de presiunile «austriacilor». Zicem «austriaci», fiindcă guvernul maghiar a avut în față nu numai pe guvernul Austriei ci toată puterea economică, cercurile financiare ale ei. Aceleaș cercuri îl strămtorau și aci acasă. Este cunoscut doar, ce penibilă a fost situația pieței publice la noi, înainte de finalizarea tratativelor. Presa maghiară tălănuia, cea nemaghiară nu observase și nu insistă după cuviință, însă lumea financiară dela noi se aștepta zi de zi la o criză economică. Procentul de reescompt se urcase la 5—7 în Septemvrie, însă chiar și sub acest greu procent multe bănci nu mai primeau bani. Unele nu mai puteau opera chiar de loc. Daraveri comerciale rămăneau nere-zolvite din cauza asta. Mulți vânzători de bucate cu vagoanele, rămăneau cu marfa, neavând parale și preferând să piardă arvuna dată mai de mult. Străinătatea aștepta să vadă ce va fi.

Toate astea veneau din cauza, că guvernul maghiar nu voia să cedeze. Marile bănci austriace, banchierii și alți capitaliști sistaseră numai decât împrumuturile plasate în Ungaria. Urmările s'au simțit numai decât. Sprijiniți de aceste presiuni, capacitățile financiare din Ungaria au ridicat și ele glasul terorizat până acum, și au spus verde că actuala comunitate cu Austria e mai favorabilă pentru finanțele maghiare, decât independența. Toate încercările erau zadarnice. Guvernul maghiar a trebuit să încheie pactul care în genere susține statu quo-ul. Era chestia în vremea din urmă, să se încheie compromisul ori-cum, numai să se încheie, și să scape finanțele țării din încurcături.

Astfel trebuie înțeleasă mărturisirea lui Wekerle din cursul vorbirii sale, că au fost siliți să încheie compromisul așa cum s'a încheiat. Într'adevăr tratativele s'au început prea târziu, pentru că Ungaria să poată primi eventual și un război economic cu Austria. Premierul Wekerle a simțit toată greutatea acestei împrejurări, și în atitudinea lui, altădată plină de încredere, se vede multă lăncezeală și chiar oareșcare amărăciune stoică.

Ori o fi și asta numai o bine studiată apucătură în comedia plină de peripeții însă cu sfârșit fericit.

Nu mai stăm la îndoială, — Wekerle o știe deasemenea — coaliția va lăsa să treacă proiectele — fără accidente. În definitiv vor recunoaște cu toții: comunitatea economică nu e chiar spre binele țării, fără de ea însă e și mai rău. Nici nu asta a dat de grijă partidului independist. »Cinstea steagului« trebuia salvată!

O espunere clară, de ce anume e în paguba Ungariei compromisul, încă n'am auzit și n'am cetit nici dela unul dintre cei nemulțumiți. »Cinstea steagului« însă cu toții caută a o salva într'un chip sau altul. Este nespun de interesant s'o vedem cum au încercat.

Ținuta generală este după uzata rețetă a imoralității politice. Întreg partidul independist a fost nemulțumit, a murmurat și s'a bursucat — și atât. Coaliția nu se va sparge, și guvernul nu va pleca la plimbare. Organul lor de frunte se împacă și cu ridicarea cotei în schimbul băncii naționale. El cere asta strașnic, însă — caracteristic — nu chiar acum, nu prin o declarație a guvernului, ci numai camera să și exprime dorința, iar realizarea se va mai discuta în—1910.

Face pe necăjitul și prezidentul Iusth: «E greu, e greu — dar votați».

Fr. Kossuth, la sfârșitul ședinței în mulcomea cu vechea deviză fanfaronă a drepturilor publice. În raporturile acestea au câștigat, — ce le mai pasă de altele. Apoi, partidul este doar în contra cotei în genere, nu în contra ridicării — sfârșește Kossuth cu cunoscuta-i înțelepciune de bărbat de stat.

Apponyi e tot cel vechi. El e conștiu de faptul că nu el este avizat la partid, ci partidul la firma lui. Deci el este gata să »urmeze în consecință, — dacă partidul se va rosti împotriva lui».

În agitația extraordinară ce a stăpânit conferința independiștilor s'a putut auzi o observație pe care noi o știm de mult: Wekerle duce dinadins partidul la astfel de răspântii, ca să-l compromită încetul cu încetul. Față de aceasta trezire secretarul Mezössy a trebuit să declare solemn: »În cursul tratatelor consiliul a fost în toate solidar; hotărât să învingă împreună ori să cadă împreună».

În cele din urmă s'au mângâiat: »Tot n'o fi așa de rău. Las' că știu ei miniștri noștri ce fac. Încă o dovadă că ușuratic tratează actuala dietă cele mai grave probleme».

Partidul naționalist a fost luat iarăși în combinație. Acesta și al Croaților sunt prezentați iarăși ca un indemn, ca să se voteze proiectul — în ciuda lor. De altfel partidul naționalist să fi declarat, că se va margini la o critică obiectivă. Poate pentru recusașterea de partid?

În Austria declarațiile premierului Beck, nu în toate în consonanță cu ale lui Wekerle, sunt asemenea obiectul unei vii discuții. Surprinde înainte de toate tonul încrezut al vorbirii sale, în față cu indispozițiunea lui Wekerle. Partidele cele mai puternice, socialiștii și creștinii sociali par a fi mulțumiți. Cehii radicali însă găsesc că Maghiarilor li-s'au făcut concesii naționale, deci vor începe și ei iarăși cu postulatele lor istorice. Agrariii sunt pentru separație completă. Polonii vor judeca din punctul de vedere al monarhiei. Tinerii cehi n'au nimic împotriva compromisului în sine, însă cred a fi sosit momentul de-a intra în opoziție.

Te pomenești, că cei mulțumiți vor înscena obstrucție, iar nemulțumiții de la noi — vor vota fără discuție.

Din cercul Branului.

Pagebe enorme pricinuite de îndolența ministeriului de agricultură.

Dela un bărbat demn de toată încrederea prim următoarele informațiuni, asupra cărora atragem deosebita atențiune a deputaților din clubul naționalist:

Locuitorii din aproape toate comunele aparținătoare cercului pretorial al Branului, aveau din moși strămoși dreptul de ași duce vitele lor de tot soiul: vaci, cai, oi etc. la pășune în România. Trecerea vitelor la pășunat în România se făcea an de an primăvara în toată regula conform legii, liberându-se proprietarilor de vite certificatele necesare.

În primăvara acestui an ajunse la cunoștința proprietarilor de vite, că ministrul de agricultură nu va mai da vite în viitor locuitorilor din comunele de lângă granița României, ca să și mai treacă vitele la pășune pe munții aparținători României. În urma acestui s'von locuitorii din cercul Branului au cerut voie autorităților să nu li-se răpească vechiul lor drept, căci neavând loc de pășunat pe teritoriul lor, vitele vor fi date pelei.

Rugarea proprietarilor a avut rezultatul dorit, dându-se permisiunea cerută și astfel în primăvara acestui an vitele au fost din nou trecute în toată regula peste granița la pășunat.

Cam la două săptămâni după aceasta sosi un rescript din partea ministerului de agricultură, prin care li-se da voie proprietarilor să și treacă vitele la pășune în România. Li-se oprește însă readucerea la toamnă acasă. De sine înțeles că acest rescript a produs în sânul proprietarilor de vite o mare consternare, căci neputându și aduce vitele lor înapoi, erau expuși la perderi materiale colosale. După conspectul veterinarului statului se aflau la pășunat pe munții României, cam 7000 vite cornute și aproape tot alătea oi.

Apropiindu-se toamna proprietarii au cerut autorităților locale, să le dea voie ași aduce vitele acasă. Autoritățile însă nu le puteau da această permisiune în urma ordinului ministerial. În situațiunea aceasta desperată proprietarii s'au adresat telegrafic ministerului, să le dea voie să și aducă vitele acasă. Paralel cu cererea proprietarilor, s'au făcut pași și din partea veterinarului statului și a autorităților pretoriale și comunale în sensul acesta.

La toate rugările și petițiunile n'a sosit însă nici un răspuns. S'a telegrafiat din nou la Pesta — cu acelaș rezultat.

După ce s'au expediat în modul acesta vre-o 10 telegrame, când ministrul Darany ad personam când ministrului de agricultură, locuitorii desperați au trimis o deputațiune la Budapesta în frunte cu notarul cercului Branului Axente Moșoiu, dep. dietal Dr. Șerban și veterinarul statului, Ministrul Darany a primit deputațiunea, a ascultat păsurile proprietarilor și a promis deputațiunii, că va trimite la fața locului o comisiune, care să ancheteze cazul. După câteva zile a și sosit comisiunea pusă în vedere. Terminându și lucrările, membrii comisiunii (doi veterinari superiori) au promis proprietarilor de vite că în câteva zile le va sosi, pe baza raportului, ce-l vor înainta ministeriului, rezultatul dorit.

Au trecut cele câteva zile puse în vedere, au trecut chiar câteva săptămâni — fără să sosească vre-un rezultat. Locuitorii și autoritățile locale au început să bată din nou telegraful, însă cu acelaș rezultat.

În cele din urmă proprietarii au recercat pe un fiu al Branului în persoana d-lui Dr. Iuliu de Pușcariu, jude de tablă i. p., care să aflu în Budapesta, să intervină în cauza lor la referentul din ministeriu. D-l Dr. Pușcariu intervenind la referent, a obținut promisiunea că în câteva zile li-se va da proprietarilor un rezultat favorabil.

Nici acest demers n'a avut rezultatul dorit, nesosind nici un răspuns, deși trecuseră câteva săptămâni. Venind zilele trecute d-l Dr. Iuliu de Pușcariu în Bran și punându-se în conțelegere cu locuitorii desperați, au decis să adreseze o telegramă deputatului Ciocan, rugându-l să intervină de urgență la ministeriul de agricultură. Această telegramă s'a expediat acum Miercuri. Până scriem aceste rânduri n'a sosit încă răspunsul d-lui dep. Ciocan.

Trăgănările aceste aproape de necrezut și repăsareă scandalosă din partea organelor ministeriului de agricultură, când este vorba de existența locuitorilor unui colț de țară, amenințați să fie păgubiți atât de greu în interesele lor cele mai vitale, nu se pot în de ajuns condamna. Miile de vite, cari sunt expuse frigului și fiarelor sălbatice, pier, iar bieții proprietari bat plângând drumurile. O parte din vite au început să treacă granița în spre Bran și au fost prinse. Veterinarul a întreat telegrafic ministeriul, ce să facă cu aceste vite. Nu i-a sosit nici un răspuns. De altă parte proprietarii din România, cari au luat garanța față de statul român, că vitele date lor spre îngrijire vor fi retrimise în număr complet peste graniță, sunt acum rezponzabili pentru vitele, cari au trecut granița fără controlul organelor statului român și sunt expuși a plăti statului român taxe enorme de vamă.

Pagebe cu duimul dincoaci și dincolo, iar organele ministeriului reg. de agricultură stau nepăsătoare și tac tăcerea peșelui!

O ilustrație mai crasă a lipsei de interes față de, cei cari susțin statul plătind biruri grele, nici că se poate imagina!

Cronica din afară.

Revoluție în Persia. Din Teheran se telegrafiază că la Kerman a izbucnit revoluția. În lupta ce a avut loc sunt 7 morți și numeroși răniți. Străinii s'au refugiat la oficiul telegrafic englez și la consatul

rus. Ambasadorul rus s'a adresat președintelui parlamentului.

Nouă excese anti-japoneze în America. Ziarului »Times» i-se comunică din New-York că la St. Francisco au avut loc excese contra japonezilor. Șapte japonezi au fost grav răniți și alți 10 mai ușor. Sunt și doi albi răniți. Se pare că excesele se vor întinde în tot orașul. Turburările au pornit dintr'un simplu incident. Un alb spărgând fereastra unei spălătorii japoneze, proprietarul spălătoriei a pus mâna pe el și a anunțat poliția. Până la sosirea poliției, albi au pătruns în spălătorie pe care au distrus-o cu desăvârșire. Sosind poliția agresorii au fost imprăștiati. Vestea exceselor anti-japoneze la St. Francisco a provocat căderea hârtiilor de valoare japoneze la Waldstreit.

Gvernul grec și bandele grecești. »Politische Correspondenz» primește din Athena informația că nu corespunde adevărului știrea că ambasadorii puterilor la Athena au făcut de curând reprezentațiuni pe lângă guvernul grec pentru a se pune capăt continuului transporturi de arme din Grecia în Turcia. Un asemenea demers nu s'a făcut. De asemenea se desminte din loc competent declarația unor ziare din Constantinopol, că guvernul grec nu e capabil să restrângă mișcarea bandelor elene, cari sunt sprijinite de polițiști eleni și în special de căpitanul Esperitis. Se asigură chiar că în toată armata grecească nu există (?) un căpitan cu numele de Esperitis.

STIRILE ZILEI.

— 5 Octombrie v.

Serbarea Sf. Sofii. Poimâne, Duminecă, va avea loc serbarea Sf. Sofii, patroana școalelor centrale române din Brașov. După oficierea serviciului divin în biserica Sf. Nicolae, la care vor participa în corpore profesorii și elevii școalelor noastre, se va face sfințirea apei în sala festivă a gimnaziului. După aceasta noul catehet al școalelor medii, d-l Nicolae Stinche, va rosti un discurs ocazional, iar corul elevilor va executa sub conducerea d-lui prof. G. Dima mai multe coruri. La această festivitate se invită toți pretinții și binevoitorii școalelor.

Dările de samă ale deputaților naționaliști. Deputații naționaliști continuă să se prezente în mijlocul alegătorilor lor. În 13 Octombrie și-a ținut darea de samă în Boroșineu deputatul Dr. Suciu. Adunarea electorală a fost prezidată de protopopul Ioan Giorgia. Dep. Dr. Suciu a rostit un discurs mai lung, în care s'a ocupat cu toate chestiunile mai importante dela ordinea zilei. A reluat în deoseb necesitatea organizării poporului român. Ducerea în îndeplinire a acestei organizări — a zis dep. Suciu, — este cea mai urgentă și cea mai capitală dorință a deputaților actuali și trebuie fără pierdere de timp să se facă în decursul ernii pretutindeni organizarea partidului național român. Adunarea a votat dep. Suciu deplină încredere.

Duminecă vor ținea dări de samă deputatul V. Goldiș în comunele Mândruloc, Cieir și Sobotel, iar dep. Dr. Stef. Pop în Siria.

Prințul Carol al României în Brașov. Astăzi dimineața a sosit incognito la Brașov micul principe Carol, însoțit de un membru al curții regale române. Alteza Sa a vizitat orașul și a făcut mai multe cumpărături în prăvălia Eremias Nepoții.

Țăranii români osândiți. Tribunalul din Oradea mare a pertractat Marți procesul pornit împotriva țărănilor Moise Coș, George Coș și Ioan Berte, acuzați că la alegerea trecută din Tinca ar fi atacat pe jandarmi. Țăranii au fost apărați de avocatul dr. Aurel Lazar. Toți credeau, că în urma strălucitei apărări, în care d-nul Lazar a arătat câte pătește bietul popor dela jandarmi și ce fac jandarmii la alegeri, — împriecinții o să fie mântuiți. Tribunalul i-a osândit însă după cum urmează: Moise Coș, 2 ani robie; George Coș, 8 luni temniță și Ioan Berte, 3 luni temniță. În contra sentinței s'a anunțat apel.

Pentru masa studenților români din Brașov a contribuit d-l Mihail Popovici suma de 100 cor.

Primească mulțumirea donator. cele mai călduroase mulțumiri. — Direcțiunea gimn. gr. or. român.

Confiscarea foilor la postă și la gară. Ministrul de justiție a scos din vigoare ordonanța fostului ministru Lányi din cabinetul urgisit Fejérváry, în sensul căreia procurorii și judecătorii de instrucție confiscau foile și tipăriturile odioase guver-

nului chiar și noaptea când se expedau pe postă sau înainte de a fi expedate cu trenul. De aci înainte nu mai există deci procuror de noapte.

Emigrările în America. Săptămâna trecută au sosit în America din Ungaria 1547 Slovaci, 254 Maghiari, 378 Croați, 276 Nemți și 172 Români.

Cununie. D-l Corneliu Pop și d-soara Șogan ne anunță cununia lor religioasă, care se va celebra Duminecă 7 Oct. v. la oarele 5 seara în biserica Sf. Ilie. Podul Turcului 1907.

Un monument al lui Petru cel Mare. Ziarului »Berliner Zeit» i se comunică că Țarul Nicolae a comandat dela sculptorul Berstamm un monument al lui Petru cel Mare. Monumentul va fi lucrat într'un colossal bloc de marmoră și va fi așezat pe podul de peste Neva.

150 soldați în valurile Dunărei. Din Semlin se anunță că Miercuri după amiază un șlep sârb s'a întâlnit la gura râului Sava cu vaporul ungar »Tisza Kalman» care mergea spre Semlin. Întâlnirea a fost neașteptată și din fericire vasele au putut evita o ciocnire. Șlepurile legate de cele două vase s'au ciocnit însă și un șlep sârbesc s'a scufundat. Vasul ducea 150 de rezerviști sârbi spre Belgrad. Soldații au căzut cu toții în apă. Parte din ei s'au salvat aruncându-se în șleplul vecin, parte au ajuns în înot pe malul sârbesc, ear mulți din ei au pornit'o pe jos spre malul unguresc, apa fiind mică. Autoritățile ungurești fiind avizate de catastrofa au sosit la malul Dunărei pentru a veni în ajutorul soldaților sârbi. După știrile sosite toți soldații ar fi fost salvați și vor fi duși la Belgrad.

Ciocnirea de la Ghimpați. În stația Ghimpați, de pe linia București-Constanța, s'au ciocnit alaltăeri la 4 dimineața trenurile de marfă cu Nr. 684 și 687. Au fost nimicite 8 vagoane încărcate cu diferite mărfuri. Linia a fost distrusă pe vreo 120 metri. Accidente de persoane n'au fost din fericire. Din București a plecat un tren special cu o comisiune de anchetă.

Vindecarea nebuniei prin operație. Dr. B. Holländer a ținut, la societatea frenologilor englezi, o conferință interesantă asupra chestiei dacă nebunia se poate vindeca prin operație. Dânsul e specialist în boalele mintale și a obținut multe succese pe cale de operațiune. Propunerile lui tind să nu se trateze, la oaltă, sute de bolnavi în institute mari de cură, ci să fie observat fiecare bolnav separat și tratat în consecință. Dr. Holländer — zice »National Zeitung» — a stabilit că în cazurile serioase de boale psihice, chiar adeseori boala nu atacă creierul întreg, ci numai o parte a lui. Simptomele variază după locul imbolnăvirei. El a avut ocazia să trateze cincizeci de cazuri de boale de creier, în cari imbolnăvirea se manifesta în deprimare sufletească și în melancolie. Pe jumătate din clienți i-a operat și urmarea a fost o vindecare deplină. Cu deosebire interesant e cazul unui băiat de 16 ani, care de mic avea păcatul de minția și tura, era mare scandalagiu și nenorocise întreaga familie. Cu cât creștea cu atât devenea mai primejdios, și Dr. Holländer, luându-l în tratamentul său, propuse ca tinărul să fie operat. Dânsul tăia o fâșie din linia de mijloc a căpăței și operația reuși foarte bine. În timpul operației, găsi în feasta capului urme de răniri anterioare; mai cu seamă se vedeau în pielilele creierului semne de sângerări trecute. După ce s'a îndepărtat o fâșie de os, rana a fost cusută; ea s'a vindecat pe deplin și azi pacientul e sănătos și cu mîntea normală.

Marele duce Vladimir la Sinaia.

Despre petrecerea marelui duce Vladimir la curtea regală din Sinaia mai dăm încă următoarele amănunte:

Luni marți duci, însoțiti de membrii familiei regale, au făcut o lungă excursiune pe șoseaua națională București-Predeal. La înapoiere s'au oprit la biserica Domnească din Bușteni, unde au fost primiți în cântarea corului și sunetul clopotelor de arhimandritul Dionisie, care a prezentat, îmbrăcat în odăjdii, crucea și evanghelia. În fața bisericii se afla un mic detașament de mici dorobanți, precum și elevii școalelor. După terminarea slujbei înălții oaspeți au luat ceaiul în locuința dlui arhimandrit.

Marți dimineața, regele și marele duce Vladimir, însoțiti de marele duce Boris, de principele Carol și urmați de suite, s'au dus la platoul Furnica, pentru a trece în revistă batalionul 5 vânători. La sosire, Majestatea Sa a fost întâmpinat

de d. maior Sănătescu, comandantul batalionului, care a prezentat marelui duce Vladimir situația batalionului. Marele duce, însoțit de regele, a trecut batalionul în revistă, în sunetul imnului imperial rus și a uralelor trupei. Majestatea Sa și marele duce au urmat cu viu interes atât executarea instrucțiunii a școalei de companie cât și a acelei de batalion, efectuată în ordinea strânsă, cât și în cea risipită, și, în deosebi, executarea luptei și a tragerii cu cartușe de exercițiu asupra unui câmp tranșat, executat în miniatură. În urmă marele duce Vladimir a primit defilarea executată pe rând în pas iute, pas alert și pas de atac. După defilarea regele și marele duce au vizitat pavilioanele trupei și infirmeria: în urmă marele duce, îndreptându-se către ofițerii batalionului în truniți, s'a adresat comandantului astfel:

»Am simțit o deosebită plăcere de a putea asista la exercițiile frumoasei trupe ce le comandați, multumită grațioasei permisiuni ce Mi-a dat Suveranul vostru. Am admirat mult avântul și vigoarea ofițerilor și soldaților. Vă exprim toată mulțumirea Mea și vă invit a le face cunoscut ofițerilor și trupei.»

Spunând aceste cuvinte a strâns mâna maiorului Sănătescu, apoi îndreptându-se către regele i-a mulțumit asemenea strângându-i mâna.

La orele 11 și jum. regele și marele duce Vladimir au părăsit platoul de exercițiu în sunetul imnului imperial rus, executat de muzica reg. 1 geniu, și a uralelor ofițerilor și trupei, înapoiindu-se prin poteca vânătorilor la Castel.

Convocare.

Conform § 21 din Statute § 9 din Regulament adunarea de toamnă a despărțământului »Aud» aparținător Reuniunii învățătorilor din arhidieceza gr. cat. de Alba Julia și Făgăraș să convoacă pe 26 Octombrie st. n. a. c. în localul școalei gr. cat. din Murăș-Sânteraiu (Maros-Székely) pe lângă următorul:

Program:

Participare la serviciul divin la oarele 8 a. m.

»Regiunile lumii» prelegere de model, ținută cu elevii clasei a III-a predată de A. Salcă.

Deschiderea ședinței la oarele 10 a. m. Citirea și verificarea procesului verbal luat în adunarea precedentă.

Constatarea membrilor prezenți și exouzarea absenților.

Reflecțiuni asupra prelegerii de model.

»Caligrafia în școală» disertație de B. Groze.

Reflecțiuni asupra disertațiunii.

Raport despre activitatea comitetului acestui despărțământ.

Raportul bibliotecariului.

Raportul cassariului.

Alegerea unei comisii de 3 pentru autenticarea Rațiounului din anul expirat și prescrierea de taxă în anul curent.

Esmiterea unei comisii de 3 pentru înscrierea de membrii noi și încasarea taxelor curente și restante.

Suspendarea ședinței pe 10 minute.

Raportul comisiei de sub punctul 12 și 13 al programului.

»Ingrijirea ochilor» disertație de Sam. Docea.

Reflecțiuni asupra disertațiunii de mai sus.

Alegerea oficialilor pe anul școlar 1907—1908.

Alegerea a 2 delegați la adunarea generală.

Eventualele propuneri.

Insinuarea disertanților.

Alegerea unei comisii pentru verificarea proc. verbal.

Defigerea locului pentru viitoarea ședință.

Închiderea ședinței.

Cacova în 5 Octombrie 1907.

Corneliu Domșa Aug. Ocnean
notarul reuniunii. președinte.

ULTIME STIRI.

Budapesta, 18 Oct. (Telegr. spec. a »Gaz. Trans.») Aseară deputații Croați au avut conferență și au decis ca să combată transacțiunea economică cu Austria.

Ministrul de comerț Kossuth a amenințat în conferența clubului in-

dependist că-și va da demisiunea dacă partizanii săi nu vor vota transacțiunea.

Budapesta, 18 Octombrie. Conferința de azi a partidului independist a avut momente de însemnătate. Kossuth încercase cu puțin succes a „lămurii” pe nemulțumiți. Holló susține și mai departe iunctimul între ridicarea cvotei și banca națională. Ca un mic incident se pomenește ieșirea din partid a faimosului gălăgios și pozeur Nagy György.

Budapesta, 15 Oct. Consfăturile delegaților Slavilor meridionali cu Croații încă nu s'au terminat. Se crede însă că o acțiune paroarelă a acestor grupări în ambele parlamente cu privire la pact nu este posibilă.

Viena, 18 Oct. Biroul de corespondență află, că catarul împăratului Francisc Iosif este staționar și că nici o manifestațiune de friguri nu s'a produs de eri dimineața. Noaptea a fost ceva mai liniștită, prin urmare starea subiectivă actuală este considerată ca fiind mai bună.

București, 18 Octombrie. Eri la orele 1 p. m., au plecat prin Predeal marele duce Vladimir, ducesa Pavlovna și prințul Boris, părăsind țara. Până la Predeal au fost petrecuți de membrii familiei regale române. Despărțirea a fost foarte cordială.

Londra, 18 Octombrie. Familia Wanderbild dezmente știrea răspândită, că s'ar fi ivit neînțelegeri și greutăți pentru căsătoria d-soarei Wanderbild cu contele Ladislau Szechenyi. Căsătoria va avea loc la începutul lunii Decembrie. Princesa Malborough a plecat la New-York, pentru a lua parte la căsătoria surorii sale. Contele Szechenyi se află actualmente cu logodnica lui la Newport.

Belgrad, 18 Octombrie. — Ziarele partidului radical din Belgrad anunță un nou scandal provocat de moștenitorul tronului sârbesc. Prințul George al Serbiei e de câțva timp în relații încordate cu maiorul Doret, comandantul gardei palatului. Alaltăeri seară, după ce maiorul plecase dela curte, se întâlni în drum cu o trăsură în care se afla prințul George. Maiorul n'a observat însă pe acesta și deci n'a dat salutul reglementar. Prințul moștenitor a oprit atunci trăsura și, chemând pe maior, îl întrebă pe un ton răstit de ce nu l'a salutat. Comandantul de gardă se scuză, zicând că din pricina întunericului n'a putut distinge că prințul se află în trăsura. Prințul George nu ținu însă cont de scuzele maiorului, ci îl apostrofă cu o serie de epitețe insultătoare. Maiorul Doret, rugându-l să se mai calmeze, prințul l'ar fi lovit cu pumnul în piept, apoi s'a urcat în trăsura și a plecat.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Victor Branice.

Tusea măgărească

oare sperie copii, Emulsiunea Scott o vindecă cu efect în toate cazurile. Emulsiunea Scott e cea mai bună deflorie pentru vindecarea copiilor debili, bolnăvicioși, care capătă curând

față rumenă și plină.

Resultatul cel-o obține Emulsiunea Scott în privința însăntătoșerei și puterii de nutriție, este a se mulțumi preparării din cele mai bune și fine substanțe, care prin proedura Scott devine cu gust și ușor de mistrit și are un efect tot așa de bun asupra adulților, ca și a copiilor. (11)

Veritabilă numai cu marca pescarului ca semn de garanție a procedurii Scott. Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 b. Se găsește în toate farmaciile.

Nr. 15954—1907.

Publicațiune.

Din venitele fundațiunei **Matildei de Trauschenfels** sunt a să conferi prin Magistratul orașenesc două stipendii de câte 600 cor.

Reflectanții la vre-unul din aceste 2 stipendii au să dovedească, că aparținerea lor este de Brașov, asemenea sunt obligați a proba cu testimonii de esamen sau cu Index, că cercetează cursurile la o școală mai naltă, sau la un institut politehnic, ori la o academie de comerț, de selvicultură, de mine sau de arte, sau la o școală superioară de agricultură, sau să dovedească, că pe baza testimoniuului dela un gimnaziu superior, dela un gimnaziu real, dela o școală reală superioară, sau dela o școală de pregătire egală cu unul dintre institutele de învățământ aici menționate, că și-a agonisit deja dreptul de a frecuenta unul dintre susnumitele institute superioare de învățământ.

Stipendiile să conferă reflectanților fără deschilinire de religie și de naționalitate sau pe întreg sau respective pe restul timpului de studiu, computându-se în acest timp eventual și serviciul militar ca voluntar pe un an — dacă acesta ar cădea în timpul de studiu.

Recursele pentru dobândirea unuia din aceste stipendii au a să înaintă la subscrisul magistrat (în despărțământul al V-lea) până în **10 Novembre a. c. la 12 oare a. m.** și tot la magistrat să pot vedea și dispozițiunile mai de aproape referitoare la conferirea acestor stipendii, în oarele de oficiu dela 9—12 a. m.

Brassó, în 9 Octomvre 1907.
8040,1—2. *Magistratul orașenesc.*

Sz. 5287—1907.

Arverési hirdetmény és feltételek.

Dr. Kozma Miklós hosszufalusi ügyvéd, mint vagyon bukott néhai Giró Szász János volt tatrangi lakós hagyatéka csódtömeg gondnokának kérelme folytán az árverés a kézdivásárhelyi kir. törvényszék a sepsiszentgyörgyi kir. járásbíróság területén fekvő és a bikfalvi 1917 számú telken A 7767 hrsz. 164 hold területű erdő ingatlanból Giró Szász János nevén álló 85 hold. 836 négyszögterületű jutalékára 415 kor. 86 fillér becsárban, mint ezennel megállapított kikiáltási árban az ezen ingatlanra C 2 a. özv. Bács Jánosné sz. Csákány Borbára és C 3. alatt Sándor Andrásné sz. Demeter Juliánna javára bekebelezett haszonélvezeti jogok sérelme nélkül elrendeltetik.

1. Az árverésre határnapul **1907 évi November hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája** alulirott tkvi. hatóság.

2. Árverezni szándékozók tartoznak minden egyes ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy ovadékpénzben a kiküldött kezéhez letenni.

3. Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben és pedig az első az árverés napjától számítandó 15 nap alatt, a második ugyanezen naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5%-os kamatokkal együtt a helybeli m. kir. adó, — mint bírói letéti hivatalnál lefizetni.

4. Vevő köteles az ingatlanokat terhelő és az árverés napjától követőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

5. Vevőnek a vételi bizonyítvány az árverés jogerőre emelkedése után fog kiadtni, mikor is a megvett ingatlan birtokába léphet és a tulajdonjog javára a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog bekebelezettni.

6. Ezen hirdetmény és feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósnál, mint tkvi. hatóságnál és Bikfalva és Magyarbodza községek előljárási bizottságánál tekinthetők meg.

7. Az elrendelt árverés a fent irt telekjegyzőkönyben feljegyeztettni rendeltetik.

Jelen kérés költségei 26 kor. 45 fillérben állapittatik meg, Dr. Kozma Miklós javára a csódtömeg terhére.

A kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság.

Sepsiszentgyörgy, 1907 szeptember hó 16-ik napján.

(Pecséthelye.)

KOVÁTS s. k.
kir. aljbíró.

La Tipografia și Librăria

A. MUREȘIANU Brașov,

Se pot procura

următoarele cărți literare dela soriitorii noștri de valoare:

<i>Alexandri:</i> „Poesii“ (30 bani porto)	1:50
„Teatru“ I, II, III & . . .	1:50
„Proză“	1:50
<i>Alexandrescu:</i> „Versuri“	1:25
<i>Brătescu:</i> „Nuvele“	1:50
<i>Bolintineanu:</i> „Poesii“	1:50
<i>Cunțan:</i> „Poesii“	1:25
<i>Negrui:</i> „Proză“	1:50
<i>Eminescu:</i> „Scrieri politice“ literare	2.—
„Literatura populară“	1:50
<i>Filimon:</i> „Ciocoi vechi și noi senu	1:30
ce nasce din pisică sorcei mănăncă	1:30
<i>Constanța Hudoș:</i> „Frumos“	1:50
<i>Ispirescu:</i> „Basme“	1:50
<i>Iorga:</i> „Cuvinte adevărate“	2:50
„Gândiri“	1:50
„Sate și mănăstiri“	2:50
„Némul românesc“	2:50
<i>Gorun:</i> „Taina a șasea“	1:50

<i>Leca:</i> „Poesii“	1:50
„Tainele cerului“	1:50
<i>Pann:</i> „Povestea Vorbei“	1:50
<i>Rosseli:</i> „Intre Capșa și Palat“	2.—
(impresii)	2.—
<i>Scrob:</i> „Roua și Bruma“ (poesii)	1:50
<i>Sadoveanu:</i> „Soimii“	1:50
„Dureri înăbușite“	2.—
„Poveștiri din război“	2.—
„Crășma lui moș Precu“	2.—
<i>Negoescu:</i> „Fabule“	1:21
<i>Delatissima:</i> 100 Basme	2:50
<i>Genlis:</i> „Povești Morale“	1:55
<i>Livescu:</i> „Nu se cuvine“	500.
<i>Bărsan:</i> „Visuri de noroc“ (poesii)	2.—
<i>Chendi:</i> „Preludii“	2:50
<i>Grigorovița:</i> „Chipuri și graiuri din	2:50
Bucovina“	2:50
<i>Teodor:</i> „Din viața marinarului“	1:50
„Rutenisarea Bucovinei“, de un Bucovinean	3:50
<i>Slavici:</i> „Din Bătrâni“, (narațiune istorică)	2:50
„Vatra părăsită“ (nuvelă)	2.—
<i>Augustin Paul:</i> „Intre Someș și Prut“	1:50
<i>Jules Brun:</i> „Moșnegul de la munte“ (roman)	1:50

Deschidere de Restaurant.

Subscrisa am onoarea a aduce la cunoștința On. public, că am deschis în

Strada Porții Nr. 60

în casele Ridely o

Hală de bere și Restaurant.

Bucătărie excelentă, beuturi curate, serviciu cu atențiune.

Se primesc abonamente în local și în afară.

Odae pentru societăți particulare stă la dispoziție.

De o cercetare număroasă se roagă

per **A. Szegő**

Johanna Muntean (Gabel),
ca conducătoare a Restaurantului.

(8038,1—3.)

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1906		1907
30 Septembrie.		22 Septembrie. 29 Septembrie.
A c t i v :		
116.868,574	83273574 Reser. metal. aur 98301169	134.808,327 138.071,169
	33595000 „ Trate aur 39770000	
697,537	Argint și diverse monede	395,916 387,217
88.315,456	Portofoliu Român și străin.	92.033,188 87.691,927
30.562,484	*Impr. contra efec. publice 16269650	37.481,414 37.880,648
	„ „ in cont-corent 21610998	
11.999,924	Fonduri publice	11.999,924 11.999,924
14.796,390	Efectele fondului de rezervă	15.806,084 15.806,084
2.903,324	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	3.253,121 3.253,121
5.770,775	Imobile	5.909,800 5.916,222
604,705	Mobilier și Mașini de Imprimerie	639,116 639,173
484,643	Cheltueli de Administrațiune	449,992 460,770
116.865,300	Depozite libere	107.084,549 106.228,549
11.642,993	Conturi curente	23.040,324 26.173,867
23.210,123	Conturi de valori	29.330,674 30.773,116
424.722,228		462.232,429 465.281,787
P a s i v :		
12.000,000	Capital	12.000,000 12.000,000
21.402,642	Fond de rezervă	23.051,453 23.051,453
3.253,393	Fondul amortis. imob. și material	3.473,616 3.473,646
268.605,740	Bilete de Bancă în circulațiune	313.546,010 317.345,970
1.646,498	Profituri și perderi	2.077,070 2.077,070
948,680	Dobânzi și beneficii diverse	999,701 1.105,099
116.865,300	Depozite de retras	107.084,549 106.228,549
	Conturi curente	
424.722,128		462.232,429 465.281,787
	Scomptul 7%	
	* Dobânda 7%	

In-dispenzabil pentru
DAME
Cel mai bun cosmetic

Crema MARGIT a lui Földe's

departează după câte-va zile pistrii, pete de ficat, sgrăbunțe și alte necurățenii de piele. Netezește încrețiturile și face obrazul alb, fresc și juvenil. Prețul unui borcan mic 1 cor., mare 2 cor. ARTICOLE SPECIALE de TOALETĂ: Pudra Margit 1 cor. 20 b., Săpun Margit 79 b.; Pasta de dinți Margit 1 cor.; Apă de obraz Margit 1 coroană. — Trimite cu ramburs sau primind prețul. Producentul: **CLELÉS V. FÖLDES**, farmacist în ARAD.

— Se capătă în toate farmaciile. —

Deposit principal în Brașov: Julius Hornung, Emil Jekelius, Fr. Kelemen, V. Klein, B. Kugler, Lang & Theil, drogerie; E. Neustädter, H. Oberth, V. Roth, Fr. Stenner, Teutsch & Tartler, drogerie. Sibiu: A. V. Lingner, farmacie.

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC
a lui **MUSCHONG** din Baia Buziaș

— modern instalat — afară de Kartel livrează prompt ori ce cantitate de **ACID CARBONIC** natural, chemic foarte curat, fluid din izvoarele cu acid carbonic din Băile dela Buziaș renumite în toată lumea, pentru fabricarea de apă gazoasă, cărciumarilor, și alte scopuri industriale.

Să nu se schimbe cu acid carbonic prep rat artificial și puțin sporitic.

Serviciu demn de încredere și conșențios!
Apă minerală și apă vindecătoare în sticle de 1/4 și 1/2 litru.

Cu succes miraculos la suferințe de inimă, rinichi și nașică.
Apă de masă de rangul întâiu!

Informații se dau cu plăcere din partea
Muschong's Kohleensäure-Werke und Mineralwasser-Versandt in Buziásfürdő.

Adresa telegramelor: **MUSCHONG BUZIASFÜRDÖ.** — Inter. Telef. 18.